

PLEASE NOTE! THIS IS PARALLEL PUBLISHED VERSION / SELF-ARCHIVED VERSION OF THE OF THE ORIGINAL ARTICLE

This is an electronic reprint of the original article.

This version *may* differ from the original in pagination and typographic detail.

Author(s): Ignatius, Maarit; Rokkila, Minna

Title: Pedagoginen perehdytys Kareliassa – Peda-akatemia

Version: final draft

Please cite the original version:

Ignatius, M., Rokkila, M. (2022). Pedagoginen perehdytys Kareliassa – Peda-akatemia. Pulssiportaali 17.2.2022. <https://karelia.fi/2022/02/pedagoginen-perehdytys-kareliassa-peda-akatemia/>

HUOM! TÄMÄ ON RINNAKKAISTALLENNE

Rinnakkaistallennettu versio *voi* erota alkuperäisestä julkaistusta sivunumeroiltaan ja ilmeeltään.

Tekijä(t): Ignatius, Maarit; Rokkila, Minna

Otsikko: Pedagoginen perehdytys Kareliassa – Peda-akatemia

Versio: final draft

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Ignatius, M., Rokkila, M. (2022). Pedagoginen perehdytys Kareliassa – Peda-akatemia. Pulssiportaali 17.2.2022. <https://karelia.fi/2022/02/pedagoginen-perehdytys-kareliassa-peda-akatemia/>

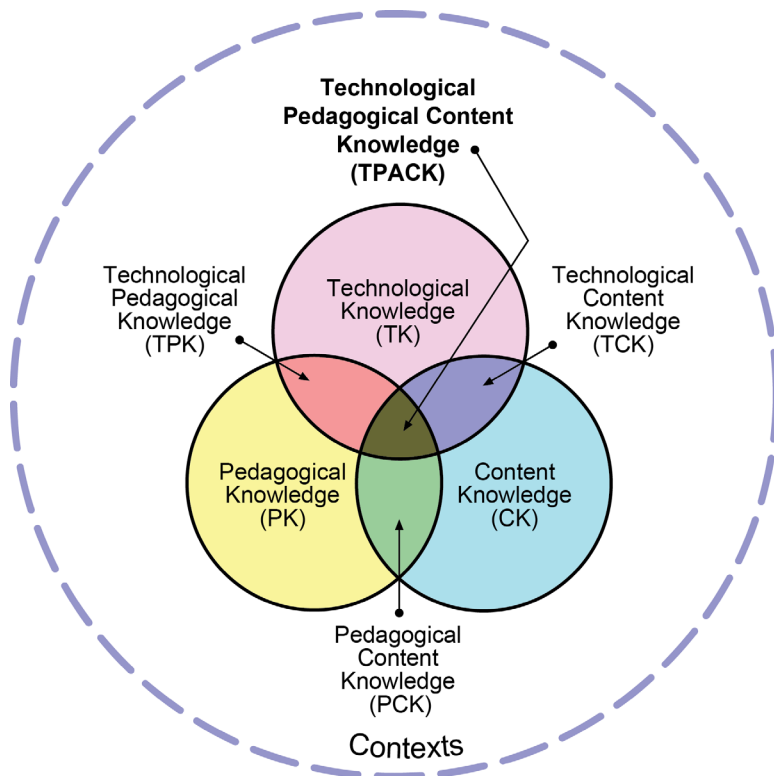

Pedagoginen perehdytys Kareliassa – Peda-akatemia

Tässä artikkelissa kerrotaan Karelia-ammattikorkeakoulun (Karelia) opetushenkilöstön perehdytyksenä toteutettavasta peda-akatemiasta, sen taustoista ja painopisteistä. Kareliassa on jo pitkän aikaa toteutettu erilaisin tavoin pedagogista perehdytystä. Viimeisin, akatemiamuotoinen perehdytys on jalostunut eAMK:n Laadukkaasti verkkoon -valmennuksista.

Kareliassa pedagoginen perehtyneisyys on luonnollinen ja olennainen osa monimuoto-opetusta. Sen laajenemisen myötä opetuksesta on tullut entistä sosiaalisempaa ja asiantuntijuuden jakamista korostavaa. Kullaslahden (2011, 4) mukaan opettajien ohjaamisen ja opetuksen kehittymistä tukee parhaiten työhön kytkeytyvän oppimisen mahdollistava sekä sitä tukeva toiminta- ja johtamiskulttuuri. Tähän Kareliassa on vastattu vuosien saatossa (2010–2022) muun muassa e-oppimisen valmennuksin, taitokorttikoulutuksin, laadukkaasti verkkoon -valmennuksin ja nyt viimeisenä peda-akatemiakokonaisuudella.

Opettajan pedagogista, sisällöllistä ja teknistä osaamista kuvaa Koehlerin (2011) TPACK-ympyrä ja erityisesti sen ydin (kuva 1).

Kuva 1. Verkko-opettajan kompetenssit Koehlerin (2011) kuvaamana.

Vaikka eri osaamisen alueet ovat kuvassa yhtä suuria niin pedagoginen osaaminen on tärkein muun muassa syistä, että opiskelijaryhmät kasvavat ja monimuotoistuvat, opiskelijoiden yksilöllisyys korostuu, opiskelun joustavuus lisääntyy. Myös opetuksessa ja ohjauksessa käytettävä tekniikka monipuolistuu ja uudistuu nopeasti, osaamistarpeet muuttuvat ja jatkuva arviointi sekä oikea-aikainen ohjaus korostuu. Yhteinen aika vähenee, josta seurauksena on niin opiskelijoiden kuin opettajien itseohjautuvuuden, itsensä johtamisen osaamisen lisääntyminen. Karelian peda-akatemiassa tuetaan ja vahvistetaan pedagogista osaamista kokemuksen karttumisella toteutusten suunnittelusta (pedagoginen käsikirjoitus ja ydinaineanalyysi), tiedolla siitä miten opiskelijat oppivat, miten prosessia ohjataan, mitä oppimistehtävien laadinnassa tulee huomioida ja miten arviointi juoksetetaan läpi toteutuksen sekä miten voidaan motivoida ja pitää yllä oppimisen paloa.

Ammattikorkeakoulun monimuoto-opettajan kompetenssin ydin (teknologis–pedagoginen opetussisällön tuntemus) löytyy kuvan 1 leikkauskohdasta (TPACK-alue):

- Ammattialan osaaminen ja kiinnostus (mm. innostus omasta alasta ja syvälinen sekä laaja-alainen osaaminen omalta alalta ja ajantasainen/jatkuva työelämäyhteys).

- Pedagogisen osaaminen ja kiinnostus (mm. kiinnostus siitä, miten oppimista tapahtuu ja tietämyksen sekä osaamisen hankkiminen monikanavaisen opetuksen toteuttamisesta sekä ympäristöjen ja menetelmien hyödyntämiskyvyn kehittämisestä).
- Tieto- ja viestintätekniikan osaamisesta (mm. tietokoneen ja toimisto-ohjelmien peruskäyttö, vuorovaikutusvälineiden käyttö, teknisen epävarmuuden sietokyky sekä halu ylläpitää ja kehittää omia teknisiä taitoja säännöllisesti).

Pedagogisen sisällöllisen osaamisen ammattikorkeakouluopettaja on hankkinut tai hankkii työskentelynsä aikana pedagogisten opintojen kautta, jotka hän suorittaa esimerkiksi jossain opettaja-ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa. Karelian peda-akatemia puolestaan lisää opettajan tietoisuutta keskeisistä Karelian periaatteista ja käytänteistä pedagogisviritteisesti, joita hän tarvitsee suunnitellessaan toteutuksia muun muassa Karelian Moodle-oppimisympäristöön.

Laatua ja tarkoituksenmukaista hallintaa monimuotototeutuksiin

Peda-akatemian punaisena lankana on opettajan osaamisen vahvistuminen pedagogisessa tietämyksessä. Akatemian sisältö kohdentuu PCK-alueeseen (kuva 1). Pedagogisella osaamisella siis tarkoitetaan kykyä suunnitella, toteuttaa, eriyttää, arvioida ja kehittää opettamisen ja oppimisen erilaisia prosesseja. Akatemian toiminnassa jätetään vähemmälle huomiolle teknisten toimintaympäristöjen hallinta (esim. Moodle-oppimisympäristön ja muun opetusteknologian). Työskentelyn ulkopuolelle jätetään selkeästi myös opettajan sisällöllinen osaaminen. Opettaja tuntee alansa sisällöt ja tietää miten niiden vaikeimmat kohdat parhaiten omaksutaan, hän osaa itsenäisesti tai kollegoiden kanssa pohdittuaan valita parhaat opettamis- ja esittämistavat sisällöilleen. Opettajan sisältöosaaminen mahdollistaa tai nostaa esiin myös opettajan osaamisen kehittämistarpeet. Näitä ovat esimerkiksi työelämän muutoksista johtuvat tai alakohtaisten digitaitojen vaatimukset.

Karelian opetussuunnitelmien perusteella laadittavien toteutussuunnitelmien tulee olla joustavia ja vaihtoehtoisia suoritustapoja mahdollistavia. Nämä valinnat ovat osana akatemian prosessissa samoin kuin lause ”Laadukas verkko-opetus ei tarkoita monien

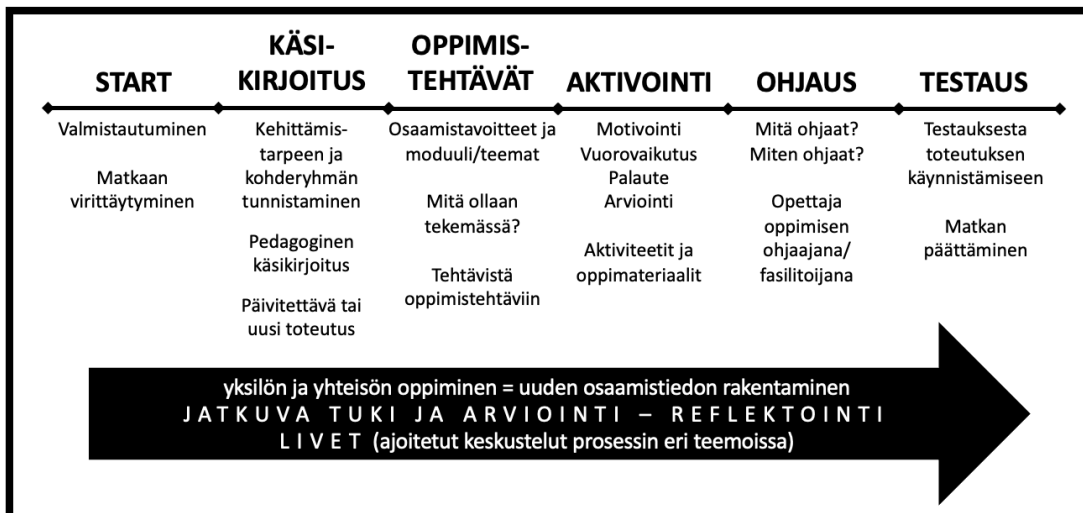
erilaisten toimintojen käyttöä, vaan harkitusti valittujen toimintojen soveltamista oppimisprosessin tukemiseksi” (Löfström, Kanerva, Tuuttila, Lehtinen ja Nevgi 2010, 28). Opettajan oman osaamisen ja oppilaitoksen jatkuva kehittäminen edellyttää, että opettajat pohtivat ja refleктоivat omia pedagogisia sekä teknisiä ratkaisujaan ja toimintatapojaan yhdessä lähityöyhteisön jäsenten kanssa. Opettajien tulee osata toimia moniammatillisissa tiimeissä ja verkostoissa sekä tukea ja valmentaa kollegoja monenlaisissa yhteissuunnittelutoimissa (Jyrhämä 2021, 29–30).

Opetus ja ohjaus ovat linjakasta, kun toteutukset laaditaan niin, että ne tukevat opiskelijan oppimisen etenemistä ja mielekkyyttä sekä ottavat huomioon niin ryhmä- kuin itsenäisen työskentelyn ja opiskelijan työn kuormittavuuden. Työelämän vaatimukset ja osaamistarpeet huomioiden koulutusten opetussuunnitelmien tavoitteisiin on kirjattu oppimisen avaimet: osaamistavoitteet, opittavat sisällöt, tavoitteellista oppimista tukevat opetusmenetelmät, vuorovaikutusta aktivoivat toimintaohjeet ja menetelmät, osaamistavoitteita tukevat oppimistehtävät ja monipuoliset osaamisen arviointimenetelmät. Nämä kaikki tavoitteet on sisällytetty myös peda-akatemiaan sisältöihin, jolloin opettajat voivat huomioida nämä jo siinä vaiheessa, kun he laativat toteutuksen käsikirjoitusta ja oppimistehtäviä. Samoin monipuolinen ja tarkoituksenmukainen, erilaisia menetelmiä ja tapoja hyödyntävän ohjauksen toteuttaminen sisältyy akatemiaan.

Hannele Niemi toteaa osuvasti, että ”Laadukas verkko-opetus edellyttää, että opettajalla on taito käyttää monipuolisesti ja pedagogisesti mielekkäällä tavalla oppimisympäristöjen tarjoamia mahdollisuuksia. Opettajan oma pedagoginen ajattelu ja ymmärrys verkko-oppimisympäristön luonteesta ja mahdollisuuksista on erittäin tärkeää.” (Löfström ym. 2010, 9.). Myös Hampel ja Stickler (2011) korostavat, että laadukkaana opetuksen toteuttaminen edellyttää opettajalta monipuolisuutta niin pedagogiikan kuin tekniikan hyödyntämisessä. Nämä asiat ovat akatemiassa esillä monessa eri kohtaa.

Peda-akatemia – pedagoginen perehdytys on ensisijaisesti suunnattu uusille Kareliaan rekrytoituille opettajille, mutta se on myös avoin kaikille Karelian opettajille. Konkareista moni on myös aktiivisesti mukana panoksellaan tässä pedagogisessa perehdytyksessä. Akatemia toteutetaan itseopiskeluperiaatteella ja sitä tuetaan keskimäärin kaksi kertaa kuukaudessa olevilla live-tapaamisilla ja virtuaalisella ohjauksella sekä uuden opettajan ja mentorin henkilökohtaisilla sparrausistunnoilla (lähi tai etä).

Akatemian sisällöt koostuivat kuvan 2 mukaisista teemoista: Punaisena lankana on opintojakson toteutuksen oppimis- ja ohjausprosessi. Mitä opiskelija on oppimassa, mitkä ovat osaamistavoitteet ja miten oppiminen mahdollistuu/osaaminen kehittyä. Opettaja pohti oman osaamisensa nykytilaa ja kehittymistään läpi akatemiaprosessin. Näistä osa-alueista nousee myös jokaisen osallistujan yksilölliset sparraustarpeet.

Kuva 2. Peda-akatemian prosessi, M. Ignatius, 2022.

Valmennuksen palautteista on tulkittavissa, että onnistuneen ja laadukkaan monimuoto-opetuksen edellytyksenä on aidon yhteissuunnittelun mahdollisuus koulutuksissa, aika yhdessä tekemiseen sekä erilaisten opetusteknologian välineiden suunnitelmallinen ja dokumentoitu pilotointi ja sitä kautta tarkoituksenmukainen käyttöönotto koulutuksissa. Työyhteisön toimintakulttuurin muuttaminen avoimeen osaamisen jakamisen suuntaan, kyselemisen ja auttamisen kulttuuriksi, on meidän jokaisen tehtävä työyhteisössä. Valmennuksen jatkokoulutustarpeisiin Kareliassa lähitulevaisuudessa vastaa muun muassa Tulevaisuuden työ ESR -hankkeen pedagogiset sekä opetusteknologiset työpajat, webinaarit ja pedacastit.

Jokaisen tämän päivän ja tulevaisuuden opettajan tärkeitä persoonallisia ominaisuuksia ovat uskallus, rohkeus, joustavuus, jämäkkyys, luotettavuus ja oikeudenmukaisuus. Heillä on kykyä myöntää ja korjata virheensä, halua tarttua ongelmiin, selvittää niistä oppiakseen. (Kullaslahti 2011, 160–164.) Kareliassa monimuoto-opetuksella on pitkät perinteet ja useilla opettajilla on vankka kokemus siitä. Tämä kehityspolku on synnyttänyt

monipuolisen osaajajoukon Kareliaan. Tänä päivänä useat näistä periksiantamattomista uranuurtajista toimivat oman koulutuksensa kehittämistehtävissä opetustoimensa ohessa esimerkiksi digimentoreina ja/tai kehittäjäopettajina.

Kirjoittajat:

Maarit Ignatius, monimuotopedagogi, Karelia-ammattikorkeakoulu

Minna Rokkila, opetusteknologia-asiantuntija, Karelia-ammattikorkeakoulu

Artikkelin kuvituskuva by Pixabay

Lähteet

Hampel, R. & Stickler, U. 2011. Online teaching skills for language tutors.

<http://www.llas.ac.uk/resources/gpg/2530>. 7.2.2022.

Jyrhämä, R. 2021. Opettajan pedagogiset opinnot 60 op. Laaja-alainen opettajakelpoisuus – tilannekuvaus 2021. OKM julkaisuja 2021:41.

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163554/OKM_2021_41.pdf?sequence=1&isAllowed=y. 7.2.2022.

Koehler, M. J. 2011. Technological Pedagogical and Content Knowledge (TPACK).

<http://matt-koehler.com/tpack2/tpack-explained/>. 7.2.2022.

Kullaslahti, J. 2011. Ammattikorkeakoulun verkko-opettajan kompetenssi ja kehittyminen.

Tampere: Acta Universitatis Tamperensis 1613.

Löfström, E., Kanerva, K., Tuuttila, L., Lehtinen, A. ja Nevgi, A. 2010. Laadukkaasti verkossa – Verkko-opetuksen käsikirja yliopisto-opettajalle. Helsinki: Helsingin yliopisto.

https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/23899/hallinnon_julkaisuja_71_2010.pdf?sequence=1&isAllowed=y. 7.2.2022.